

1-651
9036-19225

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1638/3982

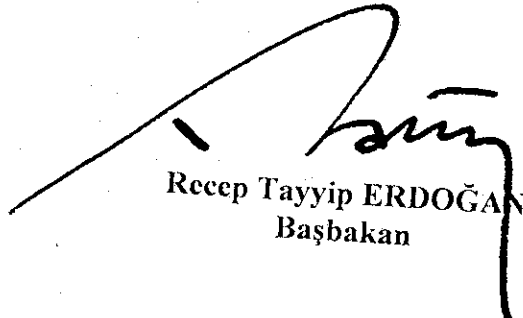
Konu : Kanun Tasarısı

6 /10/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Eğitim Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 24/9/2008 tarihinde kararlaştırılan "Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genci-Madde)

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon		Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor		
Tarih: 09 Ekim 2008		F. No: 1/651		
Ad. Y.	Müdür	D.Şek.	G.Sek. Y.	Gen. Sek.
BAŞKAN				

GENEL GEREKÇE

Yükseköğretim kurumlarından kayıt yenilememe, başarısızlık, devamsızlık, disiplin ve kendi istekleri gibi nedenlerle öğrencilerin ilişkileri kesilmektedir. Bunlardan yaklaşık olarak % 44'ünün başarısızlık nedeniyle, % 32.9'unun kendi isteğiyle, % 16'sının devamsızlık ve % 7'sinin kayıt yenilememe nedenleriyle ilişkileri kesilmekte, disiplin nedeniyle ilişkisi kesilenlerin oranı ise % 1'i bile bulmamaktadır.

Yükseköğretim kurumlarından ilişkisi kesilen öğrencilere, 1983 eğitim-öğretim yılından başlayarak kanuni düzenlemelerle, öğrenimlerini tamamlamalarına fırsat vermek amacıyla okullarına devam ve başarısız oldukları derslerden sınava girme hakları tanınmıştır. Zaman içerisinde bazı imkansızlıkların ya da başarısızlık nedenlerinin ortadan kalkabileceği düşünüldüğünden, üniversitelerinden ilişkisi kesilmiş olanlara öğrenimlerini tamamlamaları için bir fırsat verilmekte, kaybolacak bir emeğin topluma hizmet olarak kazandırılması amaçlanmaktadır. Nitekim 1983 eğitim-öğretim yılından bu yana onbir kez bu durumda olanlara bu nitelikte haklar tanınmıştır.

1983 eğitim-öğretim yılından 1997 eğitim-öğretim yılına kadar 9 kanunla tanınan haklardan toplam 163.851 öğrenci yararlanmıştır. Mevcut verilere göre söz konusu haklardan yararlananların başarı ortalaması % 48'dir. Bu oran, bu haklardan yararlananlardan yarıya yakınının yükseköğrenimlerini tamamlama fırsatı bulduklarını göstermektedir.

Yeni bir hak tanınması halinde birçok öğrenciye daha yükseköğrenimlerini tamamlama fırsatı verilmiş olacaktır. Diğer taraftan, verilen haklar bir af niteliğinde olmayıp ek fırsatların verilmesinden ibarettir. Yapılan düzenlemelerde öğrencilerin başarısız oldukları derslerden başarılı sayılarak muaf tutulmaları söz konusu olmamakta, öğrenciler, başarısız olduğu derslere devam ederek ve sınavlarına girerek başarılı olmaları halinde mezun olabilmektedir. Böyle olunca da yükseköğretim kurumlarından mezun olanların sayısında nicelik olarak bir artış sağlanırken yükseköğretimde nitelikten ödün verilmemektedir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda daha önce yapılan düzenlemelere benzer şekilde, Tasarı ile yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, ön lisans, lisans tamamlama, lisans, pedagojik formasyon, lisans üstü, tıpta uzmanlık ve sanatta yeterlik öğrenimi gören öğrencilerden; 28/6/2000 tarihinden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki aylık sürenin sonuna kadar, her ne sebeple olursa olsun ilişkisi kesilenler için sınav ve devam hakkı tanınması öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa geçici 56 ncı madde eklenmektedir.

Geçici 56 ncı madde ile; yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, ön lisans, lisans tamamlama, lisans, pedagojik formasyon, lisans üstü, tıpta uzmanlık ve sanatta yeterlik öğrenimi gören öğrencilerden; 28/6/2000 tarihinden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki aylık süre sonuna kadar, her ne sebeple olursa olsun ilişkili kesilenler için sınav ve devam hakkı tanınması öngörülmektedir.

Geçici 56 ncı maddenin birinci fıkrası ile sınav ve devam hakkının kimleri kapsadığı, başvuru süresi ve farklı durumlarda başvurunun nasıl yapılacağı belirlenmektedir.

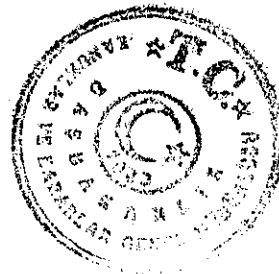
İkinci fıkra ile 28/6/2000 tarihinden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki aylık süre içerisinde yükseköğretim kurumlarınca haklarında ilişik kesme işlemi tesis edilen, öğrencilerden, ilişik kesme işlemine karşı idarî yargı mercilerine başvurmuş olanların da sınav ve devam haklarından yararlanacağı öngörülmektedir.

Üçüncü fıkra ile ön lisans ve lisans düzeyinde, dördüncü fıkra ile lisans üstü düzeyde öğrenim görürken yükseköğretim kurumlarından ilişkili kesilenlere öğrenimlerine devam ve ek sınav hakkı tanınmaktadır.

Maddede ayrıca,

- Doktora yeterlik sınavına girebilmek için yabancı dil sınavında başarısız olanlara da ek sınav hakkı verilmekte,
- Lisans üstü, tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik öğrenimlerini tamamlayamadıkları için yükseköğretim kurumlarındaki görevlerine son verilenlerin de bu Kanunla tanınan haklardan yararlandırılarak başarılı olmaları halinde eski görevlerine veya dengi görevlere iade edilmeleri sağlanmakta,
- Pedagojik formasyon programını tamamlayamayanlar için üç sınav hakkı verilmekte,
- Açık öğretim sistemi ile öğrenim yapılan ön lisans, lisans tamamlama ve lisans programlarından kaydı silinenlere yeniden kayıt hakkı verilmekte,
- Lisans programlarına devam ederken çeşitli nedenlerle ön lisans diploması alarak kurumlarından ayrılanlara, lisans öğrenimlerine yeniden devam edebilme hakkı verilmekte,
- Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna öğrenim kredisi veya katkı kredisi borcu bulunanların bu Kanunla tanınan haklardan yararlanması halinde, borçlarının ödenmesi ertelenmektedir.

MADDE 2- Yürürlük ve yürütme maddesidir.

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Sınav ve devam hakkı

GEÇİCİ MADDE 56- (1) Yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, ön lisans, lisans tamamlama, lisans, pedagojik formasyon, lisans üstü, tıpta uzmanlık ve sanatta yeterlik öğrenimi gören öğrencilerden; 28/6/2000 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar, kendi isteği ile ilişkileri kesilenler dâhil her ne sebeple olursa olsun ilişkisi kesilenler ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki aylık başvuru süresi içerisinde ilişkisi kesilenler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde ilgili yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmaları şartıyla bu maddede belirtilen haklardan yararlanırlar. Başvuruda bulunanlar, ilgili yükseköğretim kurumları tarafından, iki aylık başvuru süresinin dolması beklenmeden de bu haklardan yararlandırılabilir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte askerlik görevini yapmakta olanlar terhislerini, gözaltında veya tutuklu bulunanlar ise bu hallerinin sona ermesini takip eden iki ay içinde ilgili yükseköğretim kurumuna başvuruları halinde bu maddede belirtilen haklardan yararlandırılır.

(2) 28/6/2000 tarihinden birinci fıkrada belirtilen başvuru süresi sonuna kadar yükseköğretim kurumlarınca haklarında ilişik kesme işlemi tesis edilen yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, ön lisans, lisans tamamlama, lisans, pedagojik formasyon, lisans üstü, tıpta uzmanlık ve sanatta yeterlik öğrenimi gören öğrencilerden, ilişik kesme işlemine karşı idarî yargı mercilerine başvurmuş olanlar da birinci fıkrada belirtilen başvuru süresi içerisinde ilgili yükseköğretim kurumuna başvuruları halinde bu maddede belirtilen haklardan yararlanır. Davanın davacının aleyhine sonuçlanması öğrencinin bu maddede belirtilen haklardan yararlanmasına engel teşkil etmez.

(3) Birinci fıkra kapsamına girenlerden ön lisans ve lisans düzeyinde ilişkisi kesilenlere;

a) Devam şartını yerine getirmedikleri dersler için bir eğitim-öğretim yılı, dönemlik dersler için bir dönem devam etme hakkı ve dört sınav hakkı,

b) Devam şartını yerine getirip başarısız olanlara, başarısız oldukları dersler için dört sınav hakkı; istemeleri halinde başarısız oldukları derslere bir eğitim-öğretim yılı, dönemlik dersler için bir dönem devam etme hakkı,

c) Devam zorunluluğu bulunmayan dersler için dört sınav hakkı,

ç) Not ortalaması nedeniyle sınıfta kalmış olanlara, bir üst sınıfa bir eğitim-öğretim yılı devam etme hakkı ve istedikleri üç dersten not yükseltmek için iki sınav hakkı,

d) Not ortalaması nedeniyle mezun olamayanlara, istedikleri üç dersten not yükseltmek için iki sınav hakkı,

verilir.

(4) Birinci fıkra kapsamına girenlerden lisans üstü düzeyde ilişkisi kesilenlere;

a) Devam şartını yerine getirmedikleri dersler için bir eğitim-öğretim yılı, dönemlik dersler için bir dönem devam etme hakkı ve üç sınav hakkı,

b) Devam şartını yerine getirip başarısız olanlara, başarısız oldukları dersler için üç sınav hakkı; istemeleri halinde bu dersleri değiştirerek bir eğitim-öğretim yılı, dönemlik dersler için bir dönem devam etme hakkı,

c) Yeterlik için üç sınav hakkı,

ç) Yüksek lisans öğrencileri için bir, doktora öğrencileri için iki yıl tez hazırlama süresi,

d) Doktora yeterlik sınavına girebilmek için yabancı dil sınavında başarısız olanlara üç sınav hakkı,

e) Sanatta yeterlik veya tıpta uzmanlık alanlarında başarısız olanlara, başarısız oldukları derslerden laboratuvar ve uygulamalı derslere devam ve eksik rotasyonlarını tamamlamaları şartıyla üç sınav hakkı, verilir.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkralarla verilen hakların kullanılması süreci sonunda başarılı olanların öğrenciliğe intibakları yapılır ve haklarında, yıl kaybetmemiş öğrenciler gibi işlem yapılır.

(6) Başarısız olunan derslerin programdan çıkarılmış olması halinde bu derslerin yerine, ilgili yükseköğretim kurumu tarafından muadil başka dersler belirlenir.

(7) Birinci fıkra kapsamına girenlerden;

a) Pedagogik formasyon programını tamamlayamayanlar için üç sınav hakkı verilir; yapamadıkları uygulamalar için ilgili yükseköğretim kurumu tarafından devam imkanı sağlanır,

b) Açık öğretim sistemi ile öğrenim yapılan ön lisans, lisans tamamlama ve lisans programlarından kaydı silinenlere yeniden kayıt hakkı verilir.

(8) Üçüncü ve dördüncü fıkralardaki haklar saklı kalmak kaydıyla uygulamalı eğitim-öğretim yapan yükseköğretim kurumlarından ayrılanlara, devam edemedikleri dersler ve uygulamalar için ilgili yükseköğretim kurumu tarafından devam imkanı sağlanır. Bunlar için üçüncü ve dördüncü fıkralarda öngörülen sınav süreci, ilgili yönetmeliklerdeki devam şartı tamamlandıktan sonra başlar.

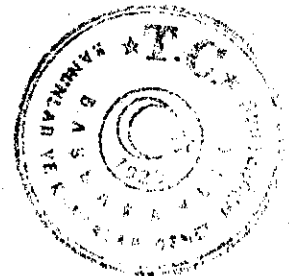
(9) Lisans programlarına devam ederken çeşitli nedenlerle ön lisans diploması alarak kurumlarından ayrılanlar da üçüncü fıkroda belirtilen haklardan yararlandırılır.

(10) Birinci fıkra kapsamına girenlerden lisans üstü, tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik öğrenimlerini tamamlayamadıkları için yükseköğretim kurumlarındaki görevlerine son verilenler, dördüncü fıkroda tanınan haklardan yararlanarak başarılı olmaları halinde eski görevlerine veya dengi görevlere iade edilir; bunların para borçları hizmet borcuna dönüştürülür.

(11) Birinci fıkroda belirtilen başvuru süresi içerisinde askere alınmaları gerekenler, bu maddede belirtilen hakları kullandıkları takdirde tecilli veya tehirli sayılır.

(12) Vakıf üniversitelerinde öğrenimlerine burslu olarak devam ederken ilişigi kesilenlerin, bu maddede belirtilen haklardan yararlanarak öğrencilik hakkını elde etmeleri halinde, bursluluk statülerinin devam edip etmeyeceğine ilgili vakıf üniversitesinin yönetim kurulunca karar verilir.

(13) Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna öğrenim kredisi veya katkı kredisi borcu bulunanların bu maddede belirtilen haklardan yararlanması halinde bu borçların ödenmesi ertelenir. Borç ertelemeyeyle ilgili usul ve esaslar Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından belirlenir.”

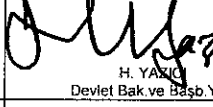
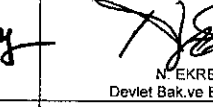
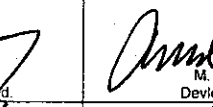
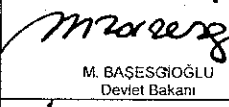
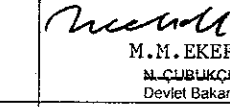
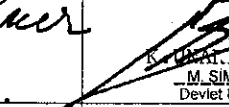
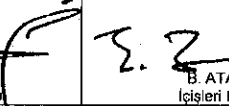
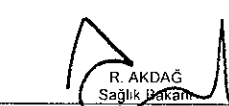
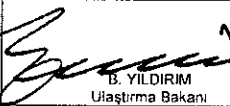
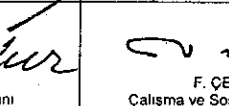
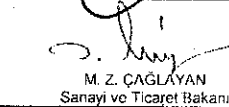
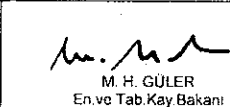
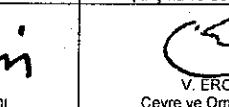

T/

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 C. ÇİÇEK Devlet Bak.ve Başb.Yrd.	 H. YAKI Devlet Bak.ve Başb.Yrd.	 N. EKREN Devlet Bak.ve Başb.Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 M. BAŞESGİOĞLU Devlet Bakanı	 K. TUZMEN Devlet Bakanı	 M. M. EKER N. ÇUBUKÇU Devlet Bakanı V.	 M. SIMSEK Devlet Bakanı V.
 M. S. YAZICIOĞLU Devlet Bakanı	 M. A. ŞAHİN Adalet Bakanı V.	 M. V. GÖNÜL Milli Savunma Bakanı	 B. ATALAY İçişleri Bakanı
 H. YAZICI A. BABACAN Dışişleri Bakanı V.	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı	 H. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 F. N. ÖZAK Bayındırlık ve İskan Bakanı
 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı	 M. M. EKER Tarım ve Köyşleri Bakanı	 F. ÇELİK Çalışma ve Sos.Güv.Bakanı
 M. Z. ÇAĞLAYAN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. H. GÜLER En.ve Tab.Kay.Bakanı	 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 V. EROĞLU Çevre ve Orman Bakanı

Dosya No:

101-1638
1233